

מי מצא מצה? מתוך "קינדערלאך"

1 לַיצַר כַּמּוֹת גְּדוּלָה שֶׁל מַצּוֹת דְּרוּשִׁים חֲדָשִׁים אֲרָכִים.
2 מֵאַחֲרֵי פּוּרִים כָּבֵר אֵי אֶפְשֶׁר לְטַעַם מֵהַמַּצּוֹת, רַק לְהַרְיִחוֹ בְּלֶבֶד... הַסֵּבָה הִיא כְּדֵי
3 שְׁטַעַם הַמַּצּוֹת יַעֲרֹב לְחַכְנוּ בְּלִיל הַסֵּדֶר, כְּכֹל דְּבַר שֶׁלֹּא טַעַמְנוּ כָּבֵר הַרְבֵּה זְמַן.
4 כְּיָלֵד אֲנִי זֹכֵר אֶת הַחֲנוּיָה הַמְיֻחָדֶת שֶׁל חֲבָרֵי שְׁנִסְעוּ לְאַפּוֹת מַצּוֹת בְּמִסְגָּרֵת
5 'חֲבוּרָה'. קְבוּצָה שְׁלֵמָה שֶׁל אֲנָשִׁים שׁוֹכְרֵת אֶת הַמַּאֲפִיָּה לְיוֹם שְׁלֵם, כְּשֶׁכָּל
6 הַתְּהַלִּיף שֶׁל הַהַכְנוּת לְיוֹם הַאֲפִיָּה הַחֲדָשׁ, וְהַפְקוּחַ עַל עוֹבְדֵי הַמַּאֲפִיָּה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי
7 בְּנֵי הַחֲבוּרָה. בְּסוּפוֹ שֶׁל יוֹם הַסֵּדֶר הַבִּיָּתָה עִם קְרִטוֹנִים עֲמוּסִים בְּמַצּוֹת
8 מְהַדְרֹת וְרִיחָנִיּוֹת. זְמַן הַאֲפִיָּה הַמְהֻדָּר בְּיוֹתֵר הוּא בְּעָרֵב פֶּסַח אַחֵר חֲצוֹת, קְרוֹב
9 קְרוֹב לְלֵיל הַסֵּדֶר.

רק דקה

10 מָה שְׁמַעְנִין הוּא שְׁכַפְמָה שְׁאַנְחָנוּ נִזְהָרִים מִחֲמַץ בְּפֶסַח, הַמַּצָּה מְרַכֶּבֶת גַּם הִיא
11 בְּדִיוֹק מְקַמַח וּמִים. מִמֶּשׁ כְּמוֹ הַלֶּחֶם. רַק בְּהַבְדֵּל אֶחָד דֶּק, מְאֹדד מְאֹדד דֶּק.
12 הַחֲמֵץ תּוֹפֵחַ וְאֵלּוּ עַל הַמַּצָּה עָלִינוּ לְשִׁמּוֹר מִתְּפִיחָה. 'מַצָּה שְׁמוּרָה' נִשְׁמָרֶת מִמֶּשׁ
13 מִתְּחִלַּת תְּהַלִּיף קַצִּירֵת הַחֲטִים, עוֹבֵר דֶּרֶךְ שְׂאִיבַת הַמִּים וּבְלִילָתָם בְּקַמַח וְעַד
14 הַתְּנוּרָה, מְכַל חֲשֵׁשׁ שֶׁל תְּפִיחָה, הַמְּסַמְּלֵת גְּאֹנָה וְהַתְּנַשְׂאוֹת. הַרְבֵּי אוֹמְרֵי כִי הַהַבְדֵּל
15 בֵּין חֲמֵץ לְמַצָּה הוּא רַק בְּאוֹת אַחַת- ה' או ח'. הַח' שֶׁל הַחֲמֵץ, סְגוּרָה מְלַמְעָלָה
16 וּמְהַדְדִים, כְּמִי שְׂאִינוּ מוֹכֵן לְלַמֵּד וּלְקַבֵּל כְּלוּם מֵאַחֲרִים. הוּא אֲטוּם בְּיַחַס
17 לְזוּלָתוֹ. הַמַּצָּה לְעַמַּת זֹאת מְצַיֶּדֶת בְּאוֹת ה' הַמְּסַמְּלֵת פְּתִיחוֹת וְקַבְלָה מֵהַזוּלָתוֹ,
18 מִתּוֹךְ עֲנָנָה וְהַתְּבַטְלוּת. אִזּוֹ נִצָּא לְסִיּוּר? קְדִימָה...

כמה אפשר להספיק ב 18 דקות?

19 הַתְּהַלִּיף מִתְּחִיל בְּקַצִּירֵת הַחֲטִים וּמִמְשִׁיף בְּטַחֲנִיָּתָם לְקַמַח. יוֹם לְפָנֵי הַאֲפִיָּה
20 נְעַרְכֵת שְׂאִיבַת מִים שְׁעֲלִיָּהֶם לְלוֹן, לִישׁוֹן בְּכֹלֵי בְּמַהְלָךְ הַלִּילָה, כְּדֵי שְׂיִהְיוּ קָרִים
21 וְלֹא יִגְרְמוּ לְתְּפִיחַת הַקַּמַח-הַבָּצֵק. בֵּין בִּיתְנֵי הַקַּמַח וְהַמִּים, לְשִׁים אוֹתָם יַחַד עַד
22 שֶׁהֵם הוֹפְכִים לְעֵסֶת בָּצֵק. הַחֵל מְרַגֵּעַ זֶה וְעַד סוּף הַתְּהַלִּיף אֲסוּר שְׂיִחַלְפוּ יוֹתֵר
23 מִ18 דְּקוֹת, שֶׁלֹּא יַחְמִיץ (יִתְּפַח). עֵסֶת הַבָּצֵק מְעַבְּדֶת עַל יְדֵי ה'פִּינֶר' (מוֹטוֹת פְּלָדָה).
24 מֵהַבָּצֵק חוֹתְכִים חֲתִיכוֹת קִטְנוֹת, שְׁכָל אַחַת מֵהֶן תְּהַפִּיף תִּכְוֶה לְמַצָּה עֲגֻלָּה. אֶת
25 הַחֲתִיכוֹת מְרַדְּדִים בְּמַהִירוֹת גְּדוּלָה עַל גְּבִי שְׁלַחְנוֹת בְּרִזָּל, הַמְּהַדְרִים עוֹשִׂים זֹאת
26 עִם מְעָרוּכֵי עֵץ. בְּכֹל 18 דְּקוֹת מְשִׁיפִים אֶת הַמְּעָרוּכִים מִפְּנֵי הַבָּצֵק שֶׁנִּדְבַק
27 בְּסֻדְקִים.

- 28 בַּתֶּם הַרְדוּד מִחֲרָרִים אֶת הַבָּצֶק, כְּדִי לִמְנַע תְּפִיחָה, וְעוֹרְכִים אֶת הַבָּצִקִּים
- 29 הַעֲגִלִים עַל גְּבִי מִקְלוֹת עֵץ, לְקִרְאֵת הַכְּנָסְתָם לַתֵּנּוּר. הַעֲבֹדָה הַקְּשָׁה בְּיוֹתֵר
- 30 נְחִשְׁבֶּת שֶׁל אֱלוֹ הָעוֹמְדִים מוּל הַתֵּנּוּר הַלּוֹהֵט וּבִמְהִירוֹת גְּדוֹלָה שׁוֹלְפִים אֶת
- 31 הַמִּצּוֹת הָאֵפוֹיּוֹת וּמְכַנְיָסִים בְּמִקּוֹמָם מִקְלוֹת עֵם בָּצִקִּים חֲדָשִׁים.
- 32 בְּשֵׁלֵב הַבָּא הַמִּצּוֹת נֶאֱרָזוֹת וְהוּן בְּדָרְדֹר אֲלֵיכֶם הַבֵּיתָה. לֹא לֶאֱכֹל לִפְנֵי לַיִל הַסֹּדֵר!

עבודה

1. הַסְבִּירִי מִדּוּעַ נוֹהֲגִים שְׁלֹא לֶאֱכֹל מִצּוֹת מֵאֲחֵרֵי פּוּרִים?

2. הַסְבִּירִי מַהִי 'מִצָּה שְׂמוּרָה'?

3. הַעֲתִיקִי מִהִטְקֶסֶט חֲמִשָּׁה פְּעֻלִים וְשִׁבְצִי אוֹתָם בְּמִשְׁפָּט:

4. הַעֲתִיקִי מִהִטְקֶסֶט חֲמִשָּׁה תֵּאָרִים וְשִׁבְצִי אוֹתָם בְּמִשְׁפָּט:

5. כְּתִבִי מִלִּים מִמִּשְׁפַּחַת הַמְּלָה מִצָּא:
